

Minä pesen vähän
pyykkiä ja neulon
villapuseroa.
Entä sinä?

Mitä sinä teet
tänään illalla?

Minä näen
Ollin illalla.
Me menemme
elokuviin.

Heikkinen & Mäkelä.
Hän menee 1.
ottava.

Kappaleessa opitaan

- kulkuvälineet
- harrastuksia
- verbityypit ja preesenstaivutus
- -ko/-kö-kysymys

Tero opiskelee ja käy työssä

Tänään Tero Tahvanainen herää seitsemältä. Hän käy suihkussa ja pesee hampaat.

Hän syö puuroa ja juo kahvia. Sitten hän lukee sanomalehteä ja katsoo myös vähän televisiota.

Tero lähtee kotoa puoli yhdeksältä. Hän menee bussilla yliopistolle. Tero on opiskelija. Hän opiskelee englantia. Tero istuu kirjastossa monta tuntia. Kello kolme hän menee uimahalliin. Tero ui kaksi tai kolme kertaa viikossa. Joskus hän käy myös kuntosalilla.

Tero urheilee paljon.

Kello viisi Tero menee työhön. Hän on työssä R-kioskillä. Hän tarvitsee rahaa, koska hän matkustaa kesällä Lontooseen. Työt loppuvat kello yhdeksän.

Illalla Tero katsoo televisiota, kun puhelin soi.

Tero: Tero Tahvanainen.

Jussi: No, Jussi tässä hei!

Tero: No hei, mitä sinulle kuuluu?

Jussi: Mitäs tässä. Ihan hyvää. Entäs sinulle?

Tero: Hyvää. Olen vain väsynyt. Oli pitkä päivä.

Jussi: Samoin. Kuule, lähdetkö minun kanssani huomenna kuntosalille?

Tero: Joo. Kyllä se sopii. Mihin aikaan?

Jussi: Sopiiko vaikka kuudelta illalla?

Tero: Ehkä myöhemmin, koska minulla on kurssi illalla. Se loppuu puoli seitsemältä.

Jussi: No, käykö varttia vaille seitsemän?

Tero: Se käy hyvin.

Jussi: Selvä, nähdään sitten!

Tero: Joo, kiva nähdä. Moi, moi!

Jussi: Heippa!

1

Lue teksti ja vastaa kysymyksiin.

1. Milloin Tero herää?
2. Mihin aikaan hän lähtee kotoa?
3. Mitä Tero tekee kirjastossa?
4. Mitä hän tekee uimahallissa?
5. Koska työ alkaa?
6. Missä hän on työssä?

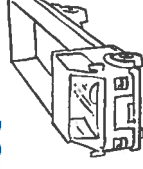
Kulkuvälineet = Ajoneuvot

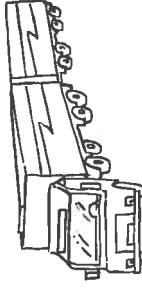
1 auto

2 pakettiauto

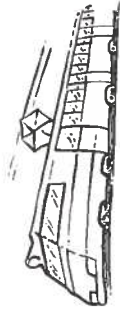
3 kuorma-auto

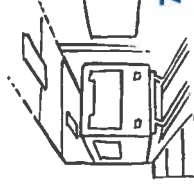
4 rekka

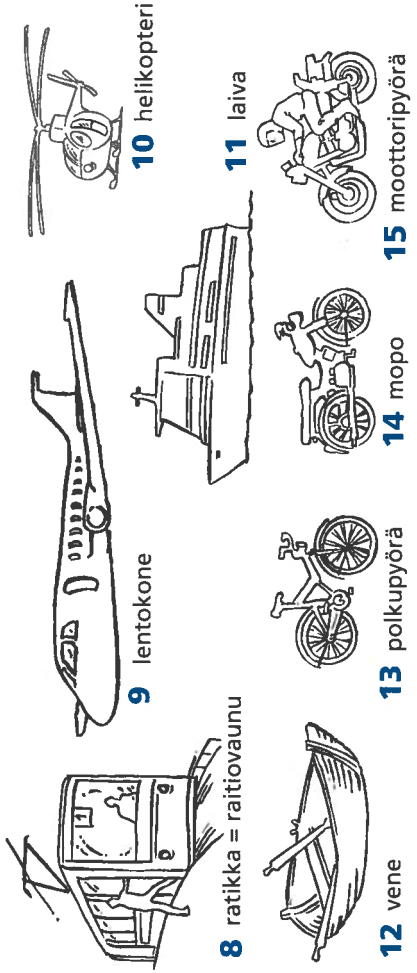
5 bussi

6 juna

7 metro

Millä sinä tulet kouluun? – Minä tulen kouluun bussilla.
Millä sinä menet Tampereelle? – Minä menen Tampereelle junalla.
Millä sinä matkustat Tallinnaan? – Minä matkustan laivalla.

HUOMAA!

Millä sinä menet työhön? – Minä menen jalkaisin/kävelleen.

4 Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Millä Matti menee normaalisti työhön?

2. Entä tänään?

3. Kuinka kauan työmatka kestää pyörällä?

4. Millä hän matkustaa keskustaan?

5. Millä Pirjo menee työhön?

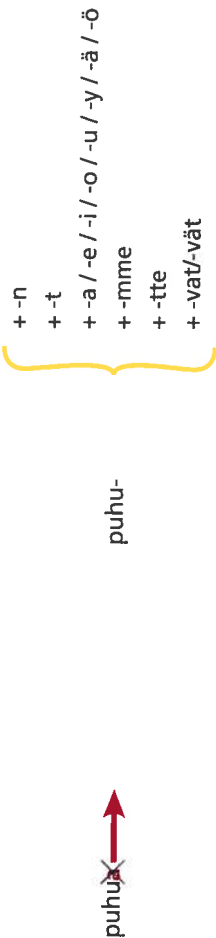
6. Kuinka kauan Pirjon matka kestää?

7. Mitä Pirjo ja Matti tekevät usein illalla?

VERBITYYPIT JA PREESENSTAIVUTUS

Verbin preesensmuoto tehdään verbivartalosta ja persoonapäätteistä.

1. infinitiivi = perusmuoto vartalo persoonapäätte

Verbityyppi 1 (-a/-ä-verbit)

ASUA	asu ä	asu-
minä	asun	me
sinä	asut	te
hän	asuu	he
		asumme
		asutte
		asuvat

Verbityyppi 2 (-da/-dä-verbit)

SYÖDÄ	syö<i>j</i>ä → syö-	
minä	syön	
sinä	syöt	
hän	syö	Verbityyppi
me	syö <i>m</i> me	
te	syö <i>t</i> te	
he	syö <i>v</i> ät	

Verbityypissä 2 ei tule ylimääräistä vokaalia yksikön 3. persoonaan.

Verbityyppi 3 (-la/-lä, -ra/-rä, -na/-nä ja -sta/-stä -verbit)

TULLA	tul <i>j</i> ä + -e- → tule-	MENNÄ	men <i>j</i> ä + -e- → mene-
minä	tulen	minä	menen
sinä	tulet	sinä	menet
hän	tulee	hän	menee
me	tulemme	me	menemme
te	tulette	te	menette
he	tulevat	he	menevät

PESTÄ	pe stä + -e- ➔ pese-	PURRA	pur ra + -e- ➔ pure-
minä	pesen	minä	puren
sinä	peset	sinä	puret
hän	pesee	hän	puree
me	pesemme	me	puremme
te	pesette	te	purette
he	pesevät	he	purevat

Verbityyppi 4 (-ta/-tä-verbit)

SIIVOTA	siivo ta ➔ siivoa-	HERÄTÄ	herä tä ➔ herää-
minä	siivoan	minä	herään
sinä	siivoat	sinä	heräät
hän	siivoaa	hän	herää
me	siivoamme	me	heräämme
te	siivoatte	te	heräätte
he	siivoavat	he	heräävät

Jos vartalossa on kaksi samaa vokaalia valmiina, ei yksikön 3. persoonaan enää tarvitse lisätä vokaalia.

Verbityyppi 5 (-ita/-itä-verbit)

TARVITA	tarvi ta + -se- ➔ tarvitse-
minä	tarvitse
sinä	tarvitset
hän	tarvitsee
me	tarvitsemme
te	tarvitsette
he	taritsevat

Kaikki **-ita/-itä**-loppuiset verbit eivät ole 5-tyyppin verbejä, vaan osa on 4-tyyppin verbejä: esim. **hävitä**.

Verbityyppi 6 (-eta/-etä-verbit)

VANHETA	vanhe ta + -ne- ➔ vanhene-
minä	vanhenen
sinä	vanhenet
hän	vanhenee
me	vanhenemme
te	vanhenette
he	vanhenevat

Kaikki **-eta/-etä**-verbit eivät ole 6-tyyppin verbejä, vaan osa on 4-tyyppin verbejä: esim. **hajjeta**.

HUOMAA!
Persoonapronomit: **minä, sinä, me** ja **te** voi jättää pois. Persoonapäätte verbissä riittää.

Minä opiskelen suomen kieltä. **Opiskelen** suomen kieltä.
Me menemme elokuviin huomenna. **Menemme** elokuviin huomenna.

HUOMAA!
He puhuvat suomea.
Jutta ja Karin asuvat Ruotsissa.
Koirat leikkivät ulkona.
Maijan silmät ovat auki.

Jos sanan loppuun on lisätty **-t** (koira + **-t** ➔ koirat), kyseessä on **monikko** (sanan nominativimuoto). Silloin myös verbistä käytetään monikon 3. persoonan muotoa. Monikosta puhutaan lisää kirjan kappaleessa 20 (s. 149).

Puhekielessä minä- ja sinä-pronominit ovat muodossa **mä ja sä**.
Hän- ja **he-**persoonissa käytetään usein **se-** ja **ne-**pronomineja.

Lisäksi verbi taipuu yksikössä myös **ne-**sanankanssa. **Me-**persoonassa puhekielessä käytetään passiivia (ks. kappale 19).

mä puhun	me puhutaan
sä puhut	te puhutte
se puhuu	ne puhuu

Bonjour Monsieur
Lejeune!
Comment allez-vous?

Mitä kieltä se puhuu?

Ehkä se puhuu ranskaa.
Ranskassa ne puhuu ranskaa.

Puhekielessä jotkut verbit myös lyhenevät:

minä menen	➔	mä meen
minä tulen	➔	mä tuun
minä katson	➔	mä katon
minä tarvitsen	➔	mä tarvin , mä tartten

HUOMAA!

Huomaa seuraavien verbien taivutus.

	TEHDÄ	NÄHDÄ	JUOSTA
minä	teen	näen	juoksen
sinä	teet	näet	juokset
hän	tekee	näkee	juoksee
me	teemme	näemme	juoksemme
te	teette	näette	juoksette
he	tekevät	näkevät	juoksevat

3 Tee parin kanssa verbeistä esimerkkilauseita vuorotellen eri persoonissa.

Verbejä

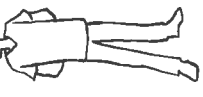
1 istua

2 riisua

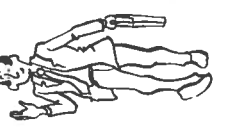
3 nousta

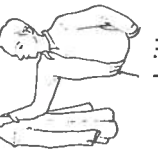
4 seisoa

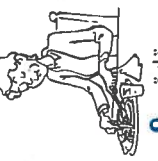
5 mennä
6 viedä

7 tulla
8 tuoda

9 panna, laittaa

9 syödä

10 purra

11 juoda

12 katsoa
(televisiota)

13 nähdä

14 opiskella,
lukea

15 ajaa

16 urheilla
17 pelata

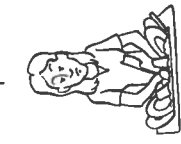
18 juosta

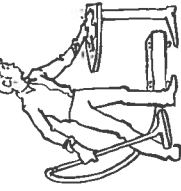
19 uida

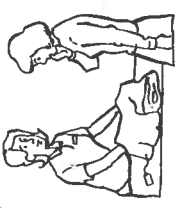
20 neuloa

21 tiskata

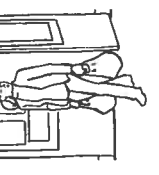
22 siivota

23 myydä

24 ostaa
25 maksaa

26 käydä
(kaupassa)

27 puhua

28 laulaa

29 tanssia

30 hymyillä

31 nauraa

Kysymyksiä ja vastauksia

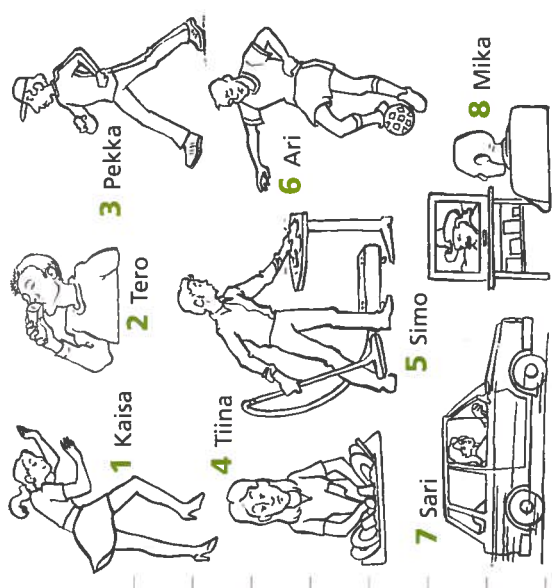
- Mitä sinä teet?
- Mitä Tuula tekee?
- Mitä te teette?
- Mitä Tuula ja Terhi tekevät?
- Minä siivoan. / Siivoan.
 - Hän opiskelee.
 - Me tanssimme. / Tanssimme.
 - He puhuvat puhelimesta.

4 Mitä sinä teet usein, joskus, et koskaan? Merkitse rastilla.

	usein	joskus	en koskaan
1. Minä juon kahvia.	☐	☐	☐
2. Minä syön suklaata.	☐	☐	☐
3. Minä uin.	☐	☐	☐
4. Minä pelaan jalkapalloa.	☐	☐	☐
5. Minä katson televisiota.	☐	☐	☐
6. Minä kävelen.	☐	☐	☐
7. Minä urheilen.	☐	☐	☐
8. Minä ajan autoa.	☐	☐	☐
9. Minä käyn elokuissa.	☐	☐	☐
10. Minä puhun puhelimesta.	☐	☐	☐
11. Minä siivoan.	☐	☐	☐
12. Minä tiskaan.	☐	☐	☐
13. Minä tanssin.	☐	☐	☐

5 Katso kuvaa ja kirjoita, mitä hän tekee.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	

6 Kiertele kysymässä kurssikavereiltasi, mitä he tekevät tänään.

7 Kirjoita verbi oikeaan lauseeseen. Verbit ovat perusmuodossa. Taivuta verbiä oikeassa persoonassa.

katsoa	harrastaa	luistella	käydä	asua	haluta	rakastaa
olla	myydä	tehdä	pelata	mennä	juosta	sanoa
opiskella	syödä	saada	kerätä	pyöräillä	toivoa	etsiä

Jussi (1) _____ paljon urheilua. Hän (2) _____ jalkapal-

loa ja tennistä. Hän (3) _____ usein aamulla viisi kilometriä puistos-

sa. Talvella hän (4) _____ ja kesällä hän (5) _____.

Jussilla on myös muita harrastuksia. Hän (6) _____ postimerkkejä.

Torstaisin hän (7) _____ italiaa työväenopistossa. Joskus Jussi on lais-

ka. Silloin hän (8) _____ televisiota kotona ja (9) _____ pop cornia.

Jussi (10) _____ yksin, mutta hänellä on tyttöystävä Reija. Reija ja

Jussi (11) _____ usein elokuvissa. He myös (12) _____

yhdessä ruokaa silloin tällöin. He (13) _____ italialaista ruokaa: pit-

saa ja spagettia. Jussi itse (14) _____ näin:

"Nyt minä (15) _____ työssä huonekalukaupassa. Minä (16) _____ siellä mattoja. Tulevaisuudessa minä (17) _____

työhön urheiluliikkeeseen, koska urheilu on minulle rakas harrastus. Me

Reijan kanssa (18) _____ naimisiin ensi kesänä. Me (19)

_____ nyt isoa asuntoa, koska (20) _____, että pian

(21) _____ lapsia."

8 Keskustele parin kanssa, mitä sinä teet

- keittiössä
- olohuoneessa
- makuuhuoneessa
- kylpyhuoneessa
- koulussa
- diskossa
- ravintolassa
- pankissa
- urheiluhallissa
- bussissa
- kahvilassa
- ulkona.

Harrastuksia

Mitä sinä harrastat?

– Minä harrastan urheilua.

Mitä teet vapaa-aikanasi?

– Minä käyn kuntosalilla.

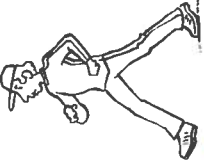
Onko sinulla jokin harrastus?

– Minä tanssin ja pelaan sulkapalloa.

Urheiluharrastuksia

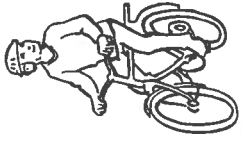
1 juoksu

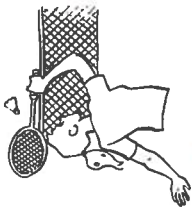
2 kävely

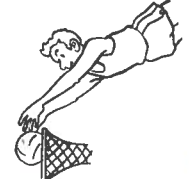
3 uinti

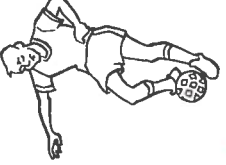
4 pyöräily

5 sulkapallo

6 koripallo

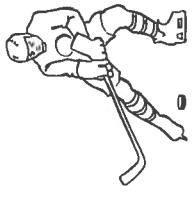
7 jalkapallo

8 squash

9 sähly

10 jääkiekko

11 tennis

12 nyrkkeily

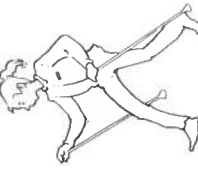
13 tanssi

14 jumppa

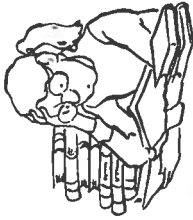

15 rullaluistelu

16 sauvakävely

Muita harrastuksia

1 lukeminen

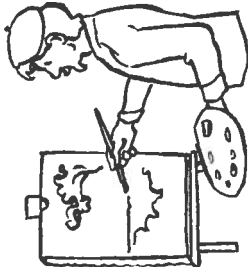
3 musiikin kuuntelu

4 laulaminen

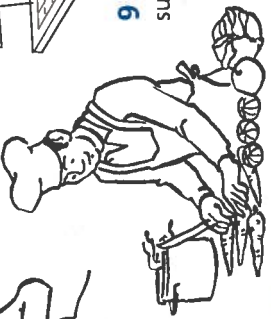
5 valokuvaus

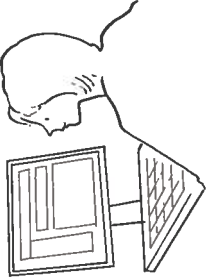
6 maalaus

7 käsityöt

8 ruoanlaitto

9 internetissä/netissä surffailu

9 Kiertele kysymässä muilta, onko heillä jokin harrastus.

-KO/-KÖ-KYSYMYS

Verbistä tehdään kysymys **-ko/-kö**-liitteen avulla.
Samalla persoonapronominin ja verbin järjestys vaihtuu.

Sinä opiskelet.

Opiskelet**ko** sinä?

Tuula urheilee paljon.

Urheilee**ko** Tuula paljon?

Kysymykseen voi vastata **kyllä/ei** tai verbillä.

Uitko sinä usein?

{

- Kyllä, minä uin. / - Ei, en ui.
- Uin. / - En ui.
- Kyllä. / - En.

10 Kysy paritasi. Keksi itse lisää kysymyksiä.

- Oletko sinä suomalainen?
- Puhutko sinä englantia?
- Asutko sinä kerrostalossa?
- Katsotko sinä paljon televisiota?
- Ajatko sinä usein autolla?
- Urheiletko sinä paljon?
- Juotko sinä kahvia?
- Pelaatko sinä golfia?
- Syötkö sinä tänään pitsaa?
- Käytkö sinä kuntosalilla?
- Harrastatko sinä sauvakävelyä?
- Surffailetko sinä netissä?

11 Tee **-ko/-kö**-kysymys.

Kysymys

Vastaus

- _____? - Ei, minä en ole naimisissa.
- _____? - Ei, minä juon aamulla teetä.
- _____? - Kyllä, katson elokuvat ja urheilua.
- _____? - En, mutta puhun italiaa.
- _____? - Kyllä, kävelen, juoksen ja uin paljon.
- _____? - Ei, menen metrolla työhön.
- _____? - Tanssin.

Kirjoita, millainen on tavallinen päivä tai viikko sinun elämässäsi.